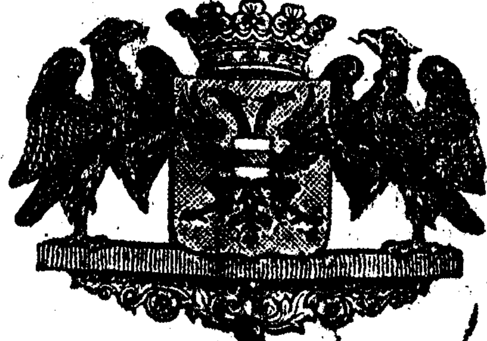
Jaargang 110. Vrijdag, 24 October 1851. No. 85.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 27sten October 1851, des middags te twaalf uur, in een der Apartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal, door den STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR VAN DEN WATERSTAAT in het 1ste District, onder nadere approbatie, in het openbaar worden aanbesteed:

Het leveren van Materialen op den Weg van Martenshoek naar Zuidbroek, in 1851, *bestaande in* 250 *cub. ellen Kalkpuin, onvermengd.*

Deze Aanbesteding zal geschieden bij *enkele inschrijving.*

Het Bestek, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen in het Provinciehuis te *Groningen*, in het Gemeentehuis te *Hoogezand*, en aan het Bureau van den Heer Hoofd-Ingenieur voornoemd, bij welken laatstgemelde tevens nadere inlichtingen te bekomen zijn.

GRONINGEN, 20 October 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornd.: VAN LIMBURG STIRUM.

De **RAAD** van de Gemeente *Groningen*, — gelet op art. 64 van de Gemeentewet, —

Maakt bij deze bekend, dat ter OPENBARE VERGADERING van heden, uit de LEDEN van den RAAD, is benoemd de VASTE COMMISSIE, onder voorzitterschap van den BURGEMEESTER, door welke zullen worden verrigt de **WERKZAAMHEDEN**, welke tot hiertoe aan de **VEENCOMMISSIE** waren opgedragen, en dat die VASTE COMMISSIE is te zamengesteld als volgt:

De Burgemeester, *Voorzitter*,
Jhr. Mr. J. W. QUINTUS,
J. W. C. Baron VAN ITTERSUM,
H. B. ONNES, en
W. J. ROELFSEMA.

GRONINGEN, 22 October 1851.

De Raad voornd.: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente *Groningen*, —

Gezien het Besluit van den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie *Groningen*, van den 6den October 1851, no. *3b* (*Provinciaal Blad* no. 122), en de daarbij medegedeelde missive van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 30sten September l.l., no. 181, 2de afd., —

Maken de belanghebbenden daarop indachtig, dat de INHOUD der na te melden ARTIKELEN van de GEMEENTEWET **onmiddellijk** van toepassing is, te weten:

ten aanzien van het constateren van overtredingen der bepalingen bij de reglementen op de plaatselijke belastingen gemaakt,

de artikels **275, 276, 277, 278, 279** en **280**, luidende als volgt:

Art. 275. De processen-verbaal van de Ambtenaren der Plaatselijke Belastingen, omtrent de in artt. 270 en 271 bedoelde misdrijven, worden uiterlijk binnen vierentwintig uren na ontdekking van het misdrijf opgemaakt en zoo het opmaken niet door hen is geschied op den eed, bij den aanvang hunner bediening afgelegd, binnen tweemaal vierentwintig uren na de opmaking, voor den Kantonregter of zijn plaatsvervanger beëedigd.

Art. 276. De Ambtenaren der Plaatselijke Belastingen kunnen ten allen tijde, onder vertoon, des gevorderd, hunner akte van aanstelling, de bij de verordeningen op die belastingen aan hun toezigt onderworpene fabrijken, kelders, winkels, magazijnen en andere dergelijke plaatsen onderzoeken. Zij kunnen echter de gedeelten dier gebouwen, die ter bewoning dienen, tusschen zons onder- en opgang niet onderzoeken, dan in bijzijn van den Burgemeester, of van een' der Wethouders, of van een' Commissaris van Politie.

Woningen, niet tot de gemelde gebouwen behoorende, mogen zij niet binnentreden dan tusschen zons op- en ondergang, en niet anders dan in bijzijn hetzij van den Burgemeester of van een' der Wethouders, hetzij van een' Commissaris van Politie, voorzien van een bevel van den Burgemeester, hetwelk de Commissaris, des gevorderd, vertoont.

Art. 277. Bij ontdekking van een der misdrijven, in art. 271 omschreven, worden de goederen, voor verbeurdverklaring vatbaar, aangehaald, ten kosten der verliezende partij opgeslagen en onder bewaring gesteld van den Gemeente-Ontvanger.

Van de goederen wordt, alvorens zij in bewaring worden gesteld, inventaris opgemaakt, in tegenwoordigheid van de eigenaars of belanghebbenden, of in hunne afwezigheid indien zij, behoorlijk opgeroepen, binnen twee dagen niet verschenen zijn.

Art. 278. Aangehaalde goederen worden vrijgegeven, wanneer daarvoor ten genoegen van den Gemeente-Ontvanger borgtogt gesteld, of het bedrag der waarde in zijne kas gestort wordt.

Art. 279. Aangehaalde goederen worden, wanneer de verbeurdverklaring daarvan bij regterlijk vonnis is uitgesproken, in het openbaar door een' Deurwaarder of ander daartoe bevoegd persoon verkocht.

Goed, dat gevaar loopt te bederven, of levend vee, kan op magtiging van den Kantonregter, te stellen op het proces-verbaal en vrij van zegel en registratie, spoediger worden verkocht.

De opbrengst van den verkoop wordt in de kas van den Gemeente-Ontvanger gestort.

Art. 280. De eigenaars van verkeerdelijk aangehaalde goederen, of zij wier belang daarbij is betrokken, hebben aanspraak op schadevergoeding.

Deze kan niet meer bedragen dan één ten honderd van de waarde der goederen in de maand, te rekenen van den dag der aanhaling tot aan dien der teruggave.

Indien verkeerdelijk aangehaalde goederen zijn verkocht, kunnen de eigenaars of belanghebbenden niet meer, dan de opbrengst terugvorderen.

En ten aanzien van de Straffen gesteld op de vorenbedoelde overtredingen,

De Artikels **270, 271, 272, 273 en 274,** luidende als volgt:

Art. 270. Verzet bij de invordering van plaatselijke belastingen, weigering, verhindering of belemmering van visitatie, wordt gestraft met geldboete van tien tot honderd gulden.

Art. 271. Ontduiking of overtreding ter zake van plaatselijke belastingen, de poging daartoe of de medepligtigheid daaraan, wordt gestraft met:

geldboete;

verbeurdverklaring van hetgeen het voorwerp der ontduiking of overtreding of poging daartoe is geweest;

verbeurdverklaring van hetgeen waarin dat voorwerp was vervat, als vaatwerk, kisten, balen, manden, zakken en dergelijke.

Art. 272. Als boete wordt uitgesproken:

tegen de Handelaars, Fabrikanten of Trafikanten, die een der in het vorig artikel bedoelde misdrijven, ten aanzien van voorwerpen, hunnen handel, fabrijk of trafijk betreffende, hebben gepleegd, of doen plegen, of gepoogd te plegen of te doen plegen, het zesdubbele van de verschuldigde belasting, doch ten minste vijftig gulden; tegen Bedienden, Arbeiders en Knechts van Handelaars, Fabrikanten of Trafikanten en tegen alle door dezen bezoldigde personen, welke zonder last hunner meesters, met betrekking tot de voorwerpen, in de vorige zinsnede bedoeld, een dier misdrijven hebben begaan, of gepoogd te begaan, het vierdubbele van de verschuldigde belasting, doch ten minste vijfentwintig gulden;

tegen andere personen, welke een dier misdrijven hebben begaan, het dubbele der verschuldigde belasting, doch ten minste vijf gulden;

tegen hen die aan een dier misdrijven medepligtig zijn, het dubbele der verschuldigde belasting, doch ten minste twee gulden.

Bij herhaling dier misdrijven kan de geldboete worden verdubbeld.

Art. 273. Bij veroordeeling tot geldboete bepaalt de regter, dat de boete, zoo de veroordeelde haar binnen twee maanden, nadat hij er toe is aangemaand, niet betaalt, zal worden vervangen door gevangenisstraf van ten hoogste:

twee maanden, indien meer dan *f* 200,
éénе maand, indien meer dan *f* 100,
veertien dagen, indien meer dan *f* 50, en
zeven dagen, indien niet meer dan *f* 50

aan boete is opgelegd.

Art. 274. De Raad kan hem, die wegens een der in de art. 270 en 271 bedoelde misdrijven meer dan eenmaal is veroordeeld geweest, gedurende zekeren tijd, doch voor niet meer dan twee jaren, het genot ontzeggen van crediet, of entrepôt, of afschrijving of teruggaaf van belasting, hem bij de verordeningen, betreffende de plaatselijke belastingen, toegekend.

En zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

GRONINGEN, 23 October 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente *Groningen*, — gelet op de aanschrijving van den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR dezer Provincie, gedagteekend den 28sten Augustus 1833, no. 32 *b*, ten einde in de laatste helft der maand October van ieder jaar aan de Ingezetenen te herinneren de BEPALINGEN van art. 27 en 42 der Wet van den 29sten Maart 1833, houdende UITSCHRIJVING eener **BELASTING** op het **PERSONEEL**, — brengen de evengemelde artikelen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, met vermelding tevens, achter § 4 van art. 27, van de BIJVOEGING, vastgesteld bij art. 14 der Wet van den 24sten April 1843 (*Staatsblad* no. 15).

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 23sten Oct. 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Belasting naar tijdsgelang.

Art. 27, § 1. Zoo wanneer een perceel, hetwelk op den 15den Mei niet in gebruik was, of ook een woonhuis, op hetzelfde tijdstip, enkel, en op den voet bij de laatste zinsnede van art. 26, § 2, bepaald, door eenen huisbewaarder bewoond zijnde, gedurende den loop des dienstjaars betrokken, in gebruik genomen, of van mobilair voorzien wordt, zal de belasting, volgens de *vier eerste* grondslagen, naar de hier boven bepaalde regelen, deswege moeten worden voldaan, doch slechts naar gelang van dat gedeelte des dienstjaars, hetwelk op het tijdstip der ingebruikneming, betrekking of meubelering overig blijft.

§ 2. In geval de belastingschuldige, welke zoodanig perceel, als bij § 1 bedoeld, aanvaardt, in het dienstjaar bereids wegens een ander perceel was aangeslagen, en hij dit tot dien tijd toe door hem gebruikte perceel verlaat, met wegvoering van alle roerende goederen, hoe ook genaamd, en zonder achterlating van huisbewaarder of van andere personen in zijne dienst, zal het bedrag van den ten zijnen name op het kohier gebragten aanslag, voor al de *vier* bedoelde grondslagen gezamenlijk, en in evenredigheid van het nog te verloopen tijdvak, worden afgetrokken van dat des, op den voet als boven, te doenen aanslags, zonder dat, indien deze aanslag minder bedraagt dan de vroegere, er eenige ontheffing zal kunnen worden gevorderd.

§ 3. De uitbreiding, vermeerdering, verwisseling of aanschaffing van belastingsvoorwerpen der *vier* eerste grondslagen, na den 15den Mei, zal, behalve in de gevallen bij §§ 1 en 2 hierboven vermeld, geen' grond geven tot eenen nieuwen of verhoogden aanslag in den loop des dienstjaars.

§ 4. Ter zake van zoodanige voorwerpen der *vijfde* of *zesde* grondslagen, als na den 15den Mei in dienst of gebruik genomen of aangeschaft worden, zal de belasting naar gelang van den nog overigen tijd des dienstjaars zijn verschuldigd, met dien verstande, dat geene verwisseling van dienstboden of paarden met andere, waarvoor geene hoogere regten verschuldigd zijn, op zich zelve, tot het nogmaals aanslaan van denzelfden belastingschuldige zal kunnen aanleiding geven. *(Volgt de bijvoeging boven bedoeld): De landbouwers, bij art.* 18, § 1, *bedoeld, zullen, wegens het afwisselend gebruik hunner belastingvrije en belastingschuldige paarden, geene verhooging of vermeerdering van het regt verschuldigd zijn.*

§ 5. Het aanwenden tot belastbaar gebruik van zoodanige voorwergen van de *vijfde* en *zesde* grondslagen, als aanvankelijk tot onbelastbare einden aangelegd of gebezigd waren, zal met aanschaffing worden gelijk gesteld, zoo mede, wat aangaat de paarden, tot derzelver geheel verlies van het tweede viertal hunner melktanden, in den loop des jaars.

§ 6. Naar gelang de omstandigheden eens belastingschuldigen, in den loop des dienstjaars, met betrekking tot deszelfs voorwerpen van de *vijfde* en *zesde* grondslagen, veranderen, zulks dat, volgens de tarieven van art. 17 en 21, de *opklimming* der belasting ten zijnen aanzien toepasselijk zoude worden, zal, ook wegens de dienstboden en paarden, aanvankelijk gehouden, die verhooging voor den nog overigen tijd des dienstjaars zijn verschuldigd.

Deze bepaling is mede van toepassing in betrekking tot de paarden, bij het opkomen van de omstandigheden, aan het einde van § 7 van art. 20 vermeld.

§ 7. Paarden, bij verschillende personen of gezinnen in gebruik, zullen, in geval die gelijktijdig voor een zelfde rijtuig worden gespannen, hem, die zulks doet of wel den eigenaar of gebruiker des rijtuigs, ter zake van het grooter getal paarden, hetwelk door hem *alzoo* mogt zijn gebezigd, dan waren aangegeven, mede aan de *opklimming* der belasting naar § 6 doen onderwerpen.

§ 8. Hooger belastbaar gebruik van dienst- en werkboden of paarden, aanvankelijk minder belastbaar, zal de verpligting tot eene evenredige verhooging der belasting voor den nog overigen tijd des dienstjaars ten gevolge hebben.

§ 9. De tijd, waarover de belasting loopt, zal, in betrekking tot al de grondslagen, worden berekend bij vierendeelen jaars op het dienstjaar overschietende, zonder dat een vierendeel jaars zal kunnen worden gesplitst, en zullen als vierendeelen jaars worden beschouwd de tijdvakken, aanvangende met primo Mei, primo Augustus, primo November en primo Februarij.

Aangiften, in den loop des dienstjaars te bewerkstelligen.

Art. 42. De zoodanige, welke, door eenige der omstandigheden, voorzien bij art. 27, in den loop des jaars, komen te vallen onder toepassing van het aldaar bepaalde, zullen, alvorens en naar gelang van het ontstaan dier omstandigheden, en op de boete, bij art. 35 en 39 vastgesteld, verpligt zijn tot het indienen van behoorlijke aangifte deswege, invoege als bij art. 30 voorgeschreven; zullende zij daarvoor een biljet ter invulling bij den ontvanger kunnen bekomen.

NIEUWSTIJDINGEN.

TURKIJE.

De sekte der Wahabiten heeft, na eenen vrede van 35 jaren, onverwachts de heilige steden Mekka en Medina aangevallen; de bezetting dezer laatste stad, welke zich wilde verdedigen, is over de kling gejaagd, alsmede een gedeelte der inwoners. De moskeën werden vernield en de kostbaarheden geroofd; de steden werden geplunderd en een groot aantal vrouwen en jonge meisjes zijn weggevoerd. Een koerier, te Konstantinopel aangekomen, hangt van den toestand dier steden het treurigst tafereel op. De Porte heeft onverwijld *Mehemet*-pacha, den gewezen gouverneur van Aleppo, tot opperbevelhebber van het Arabische leger benoemd, en strenge bevelen gegeven om de Wahabiten te straffen.

(De stam der Wahabiten is eene sekte, die *Mohammed* wel als den stichter harer godsdienst, maar niet als goddelijk profeet erkent, en het hare roeping acht, alle anders geloovenden met het zwaard te verdelgen.)

DENEMARKEN.

Ook het Deensch ministerie is uiteen gesprongen! De ministers van buiten- en binnenlandsche zaken [illegible] en *C. von Moltke* hebben hunne portefeuilles neergelegd en men verzekert, dat generaal *Fibiger*, minister van oorlog, met hen aftreedt. De partij des vooruitgangs heeft alzoo de overhand behouden, en het ontwijfelbaarst gevolg zal zijn, dat de oplossing der moeijelijkheden, betreffende de hertogdommen, onbepaald geschorst zal blijven.

DUITSCHLAND.

De *Senaat* der „*vrije stad*” Bremen heeft aan de Bondsvergadering kennis gegeven, „dat hij te vergeefs zijne beste pogingen heeft in het werk gesteld, ten einde uitvoering te geven aan het Bonds-besluit van den 23sten Aug., waarbij de constitutie der stad Bremen, welke onder den indruk van de gebeurtenissen in 1848 en later op vrijzinnige grondslagen was gevestigd, in overeenstemming moet worden gebragt met de bestaande Bonds-wetgeving.” De Senaat heeft aan de Bondsvergadering het verzoek gerigt, om die maatregelen te nemen, welke zij alsnu dienstig zal oordeelen. Deze aangelegenheid zal reeds in de aanstaande zitting van die vergadering ter sprake worden gebragt. In geval van tegenstand van den kant van Bremens ingezetenen, zouden detachementen van de in Holstein liggende Oostenrijksche en Pruissische Bondstroepen worden gedetacheerd, ten einde aan de besluiten van de Bondsvergadering uitvoering te geven.

— Te Gotha heeft een arbeiders-vereeniging dezer dagen het *aardappel-jubilé* gevierd. Aan den maaltijd werden redevoeringen uitgesproken over en toasten uitgebragt op de aardappelen. Het portret van *Frans Drake* versierde de eetzaal.

Bijzondere berigten uit Duitschland.

Volgens berigten uit BERLIJN van den 18den October, blijkt, dat de benoeming van een' minister van landbouw in Pruissen, waarvan reeds sedert geruimen tijd in de openbare bladen sprake was, nu eindelijk zal plaats hebben.

Uit STRALSUND wordt van den 17den October het volgende geschreven: „Het gisteren uitgegeven Regeringsblad bevat o. a. de volgende dagvaarding:

„Op grond van de aanklagte van het koninklijk openbaar ministerie alhier, is tegen den voormaligen president van het hof van appèl alhier, tegenwoordig minister-president van den keurvorst van Hessen, *Hans Daniel Friedrich Hassenpflug*, wegens vervalsching in geschrifte, regtsingang verleend, en de behandeling dezer zaak is door het ondergeteekende geregtshof bepaald op den 26sten November 1851, 's morgens te 9 uur. De minister-president van den keurvorst van Hessen *H. D. F. Hassenpflug*, wordt diensvolgens opgeroepen, om op dat tijdstip ter zijner verantwoording te verschijnen, en de tot zijne verdediging dienende bewijsmiddelen mede te brengen, of de zoodanige tijdig vóór dat tijdstip in te zenden, opdat zij er nog voorgebragt kunnen worden. Bijaldien hij niet mogt verschijnen, zal het bewijs bij verstek aangenomen, het vonnis geveld en afgekondigd worden.

„*Greifswald*, 3den April 1851.

Kon. Kreitsgeregt 1ste Afdeeling.”

Wijders wordt uit KASSEL van den 16den October, het volgende geschreven nopens eene originele manier van verkiezen aldaar: „Het stelsel van *Hassenpflug* levert soms wel aardige tooneelen op. Volgens de geoctroijeerde wet van den 7den Julij, moeten de 36 leden van den stedelijken raad en van de door de burgers afgevaardigden, vier distrikts-raden kiezen; 32 van die 36 kiesgeregtigden weigerden aan de verkiezing deel te nemen, dewijl deze strijdig is met de grondwet; zij moesten door de regering bij eene boete van 5 thalers opgeroepen worden, en ook nu bleven eenigen terug, daaronder *Schwarzenberg*, de voormalige president van de vergadering der stenden. Alle opgekomenen protesteerden tegen de verkiezing, en moesten door boete genoodzaakt worden om van hun regt gebruik te maken. Zij kozen dus nu — maar wie? De 4 leden, die zonder bedreiging van boete, reeds dadelijk waren opgekomen: men hield het blijkbaar voor 't best, onder deze omstandigheden *de slechtsten te kiezen!*

KEULEN, 20 October.

Bij Krems in Oostenrijk is den 14den een ontzettend ongeluk gebeurd. Er was ontdekt geworden, dat uit een kruidtoren buiten de stad aanzienlijke hoeveelheden buskruid gestolen werden. Eene tot onderzoek benoemde commissie begaf er zich heen en was er nauwelijks aangekomen, of de toren vloog met een vreeselijken slag in de lucht. Bijna de geheele commissie, ettelijke militairen en beambten, als ook een klein meisje, vonden den dood; vele anderen werden gekwetst. — Gelukkig, dat dát kruidmagazijn *buiten* de stad stond!

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 19 October.

In eene gehouden vergadering der admiraliteit heeft men besloten, in het volgende voorjaar eene nieuwe expeditie ter opsporing van sir *John Franklin* uit te zenden.

— Een der grootste reeders in Engeland is zonder tegenspraak de heer *Dunbar*, die 33 schepen met eenen inhoud van 22.000 tonnen in zee heeft; op hem volgt *Green* met 31 schepen en 21,000 tonnen.

— De verhouding, waarin de 170 groote tentoonstelling-medailles uitgedeeld zijn, wordt door de *Times* in dezer voege opgegeven: Engeland 77½, Frankrijk 56½, Pruissen 7, de Vereenigde Staten 5, Oostenrijk 4, Beijeren 3, de andere staten van het Tolverbond 3, België, Zwitserland en Toskane elk 2, Nederland, Rusland, Rome, de Oost-Indische compagnie, Egypte, Spanje, Tunis en Turkije elk 1. „Gaat men nu, — zegt de *Times*, — opletttend de gronden na, waarop elk dezer 170 groote eereblijken toegewezen is, zoo zal men bevinden dat naauwelijks eenige der Engelsche tentoonstellers van den raad eene medaille bekomen heeft, zonder die inderdaad verdiend te hebben.” In den loop van zijn artikel maakt het blad overigens nog de aanmerking, „dat, indien, gelijk werkelijk het geval is, geen der inlandsche of buitenlandsche voortreffelijke wapensmeden eene medaille bekomen heeft, hiertoe waarschijnlijk het zedelijke denkbeeld der vredelievendheid zal medegewerkt hebben.”

De ontlediging van het kristallen paleis geschiedt met bijna ongeloofelijken spoed. Men heeft tot den vervoer der voorwerpen niet minder dan vijftien deuren geopend. In het Engelsche departement doet zich reeds eene merkbare leegte op, maar de buitenlandsche waren gaan minder snel, omdat men te dien opzigte de tolverordeningen in acht moet nemen.

Op eene door dr. *Bateman* uitgeschrevene prijsvraag, luidende: „In welke rigting zal de groote tentoonstelling bevorderlijk kunnen wezen tot de vermeerdering der huiselijke genoegens en de verhooging van het zedelijk gevoel der arbeidende volksklassen, en welke zijn de beste middelen, om haar tot die doeleinden dienstbaar te maken?” is de bekroo-

ning toegekend aan den hr. *Reid*, gewezen secretaris van het Melford-instituut.

— De lord mayor van Southampton heeft met de te Liverpool aangekomen stoomboot *Arno* een brief ontvangen van *Kossuth*, waarin deze meldt, dat hij voornemens was, met het stoomvaartuig *Madrid* naar Engeland te komen. De toebereidselen voor zijne ontvangst zijn alzoo hervat.

— Er zijn nieuwe berigten uit Australië ontvangen, meldende, dat in de distrikten van Bathurst, Wellington, Melbourne en Port Philip groote hoeveelheden goud worden ontdekt. Men had onder anderen een stuk massief goud gevonden wegende 8 ponden.

Van den 20sten. Ll. Vrijdag is het te Wapping vervaardigde verlengstuk van den onderzeeschen telegraaf naar den Franschen wal overgevoerd, en aan den aldaar liggenden kabel zoo stevig vastgehecht, alsof het uit een onafgebroken kabel ware vervaardigd. De electrische gemeenschap tusschen de beide landen heeft nu geregeld plaats.

— Het stoomschip *Birkenhead* is van de Kaap de Goede Hoop aangekomen, van waar het den 15den Aug. was vertrokken. De met deze gelegenheid ontvangen tijdingen luiden alles behalve geruststellend. Verscheidene onzijdige stammen der Kaffers hadden zich bij den vijand gevoegd en andere werden aangemaand om dit voorbeeld te volgen. De oppergezagvoerder der troepen ontbood van alle zijden versterking naar de bedreigde punten. Van de onlangs uit Engeland aangebragte troepen waren reeds vele gesneuveld of gekwetst.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 October.

De krisis duurt nog voort, en de President schijnt niet aan de zamenstelling van een ministerie te denken; de door de dagbladen voorgedragen combinatiën verdienen dus weinig geloof; men ziet er de namen van *Billault*, *Lamartine*, *Victor Lefranc* en *Duclerc* op voorkomen. De Elyseesche bladen spreken heden van de mogelijkheid eener transactie tusschen de beide staatsmagten betreffende de kieswet.

— Meer dan veertig boosdoeners zijn gearresteerd, die gedurende verscheidene jaren de departementen van de Loire, Rhone en Ain afliepen, en bij voorkeur de kerken van hare sieraden beroofden.

— In de departementen van de Rhone, Opper-Loire, Lozère en Puy de Dome is in het gebergte veel sneeuw gevallen.

Van den 20sten. Niettegenstaande de geruchten, welke gisteren alhier in omloop waren nopens het afspringen van de ministeriële combinatie des heeren *Billault*, wil een partikuliere brief weten, dat die heer zich nog altijd bezig houdt met het vormen van een nieuw kabinet, en dat zelfs in wel onderrigte kringen als zeker werd aangenomen, dat hij in zijne pogingen geslaagd was, en het met den President der republiek eens was geworden.

Die brief noemt zelfs de voornaamste leden van het nieuwe ministerie. De heer *Billault* komt daarin voor als minister van binnenl. zaken; *Lepays de Bourjolly*, buitenlandsche zaken; *de Saint Arnaud*, oorlog; *Ducos*, marine, en *Magne*, financiën. De heer *Magne* zoude het eenige lid van het oude kabinet zijn dat behouden bleef. Een kolonel op nonactiviteit zou met de portefeuille van openbare werken worden belast.

De *Patrie* en de *Moniteur Parisien* bewaren nopens de ministeriële crisis het diepste stilzwijgen, even als of er geene meer bestond. Dit stilzwijgen van den kant dezer beide Elyseesche dagbladen is niet van belang ontbloot, en doet aan eene oplossing van den bestaanden onzekeren toestand gelooven.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 October.

Graaf *Buol v. Schauenstein*, Oostenrijksch ambassadeur te Londen, is te Brussel aangekomen. (Zeker, om *Kossuth's* verblijf in Engeland niet bij te wonen.)

— België had 512 inzenders op de Londensche tentoonstelling, aan welke 208 belooningen zijn toegekend, t. w. 2 groote medailles (*council medals*), 114 ord. medailles (*prise medals*), en 92 eervolle meldingen. In het geheel waren er ongeveer 18000 inzenders van alle landen en zijn er 170 groote, 2918 ord. medailles geschonken. België heeft dus een zeer eervollen rang op de tentoonstelling bekleed.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 21 October.

Bij besluit van den 19den dezer heeft Z. M. den minister van oorlog, met den laatsten October aanstaande, eervol ontheven van het bestuur van het departement van marine, en is door Hoogstdenzelven, te rekenen van dat zelfde tijdstip af, tot minister van marine benoemd de schout-bij-nacht *J. Enslie*, thans directeur en kommandant der marine te Willemsoord.

— Op Woensdag den 19den November aanstaande zal de op te rigten vereeniging: *ter bevordering van fabrijk- en handwerks-nijverheid*, te 's Gravenhage, eene vergadering houden in het lokaal *Diligentia*, des ochtends te elf uur, waarbij een ieder, tegen betaling van 50 cents en de teekening eener presentie-lijst, zal worden toegelaten. In dezelve zal het ontwerp eener wet voor dit genootschap worden voorgedragen en overwogen, en zal over de algemeene strekking derzelve worden gestemd. In die vergadering zullen ook de leden van een hoofdbestuur moeten worden verkozen. Men stelt zich voor, het genootschap over geheel Nederland uit te breiden, en zich zoo noodig daartoe met de bevoegde magten in betrekking te stellen; — de industriële opleiding te behartigen, door uitmuntende jongelingen in de gelegenheid te stellen om zich verder te ontwikkelen; — prijsvragen uit te schrijven, vooral van praktischen aard; — gedrag- en bekwaamheidboekjes in te voeren; — een fonds ter ondersteuning van hulpbehoevende werklieden te stichten; — verdienstelijke minvermogenden, aan welke een brevet van uitvinding is verleend, te ondersteunen; — de verspreiding van het bestaande tijdschrift en de opwekking der algemeene belangstelling in de nationale nijverheid te bevorderen, en de vooringenomenheid met vreemde voortbrengselen te bestrijden.

Van den 22sten. In de laatste dagen hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal zich druk bezig gehouden met het onderzoek van vele der aanhangige ontwerpen van wet. Zij zullen onafgebroken daarmede voortgaan. Ook de commissiën van rapporteurs zijn ijverig werkzaam zoo wel met de voordragten der begrooting, als met andere ontwerpen van wet.

Het gevolg daarvan is, dat in de eerste dagen nog geene drukke openbare zittingen zullen worden gehouden. Vangt men eenmaal met de discussiën aan, dan zullen zij achtervolgens worden voortgezet. Naar men verzekert, moeten er ten aanzien van de onderscheidene hoofdstukken der staatsbegrooting, bij de commissie van rapporteurs nog al vele bedenkingen in het midden gebragt worden, minder echter wat de hoofdpunten, dan wel wat de bijzonderheden betreft. Over sommige uitgaven zijn belangrijke beraadslagingen te verwachten.

Gisteren, Dingsdag, hebben de afdeelingen der Kamer, onder anderen overwogen het ontwerp van wet betreffende de Russische schuldvordering. Reeds vroeger, bij het eerste onderzoek, in de vorige zitting gehouden, was het oordeel der vergadering over dat voorstel niet zeer gunstig. De regering heeft toen, gelijk bekend is, getracht de gevraagde bedenkingen te wederleggen. In de nieuwe zitting is het ontwerp op nieuw ter tafel gebragt. Het werd gisteren in de afdeelingen onderzocht. En zijn nu de berigten juist, die wij ingewonnen hebben, dan is het oordeel over dat wets-ontwerp, in de nieuwe zitting, zoo mogelijk, nog ongunstiger uitgevallen dan in de vorige zitting.

Welke de gevolgen daarvan nu zullen zijn, is moeijelijk vooraf te bepalen, en wat de minister van buitenlandsche zaken alsdan zal aanvangen, is bezwaarlijk vooraf te zeggen. Doch dit schijnt ten minste zeker, dat men nu reeds kan mededeelen dat, naar het gehouden onderzoek in de afdeelingen te oordeelen, het niet te denken is, dat het ontwerp, zoo als het aangeboden en aanhangig is, de goedkeuring van de groote meerderheid der Kamer zal wegdragen. (*H. B.*)

AMSTERDAM, 21 October.

Gisteren hield de heer mr. *J. C. G. Boot*, benoemd tot hoogleeraar in de geschiedenis, oude talen, enz. aan het athenaeum illustre alhier, zijne inwijdings-rede tot de aanvaarding van deze betrekking. De groote gehoorzaal van het athenaeum was bij die gelegenheid zeer vol. Prof. *Boot* had tot onderwerp zijner rede gekozen: *een betoog van de voortdurende waarde der philologie.*

— Men schrijft uit Dusseldorp, dat op den 15den dezer de arbeid aan den Pruissisch-Nederlandschen spoorweg een aanvang heeft genomen, en hij de rigting zou nemen over Stukrade, Wesel en Emmerik.

— Naar men van goederhand verneemt, hebben de drie personen, onlangs aangehouden ter zake van de uitgifte van valsche coupons, bereids voor den heer regter-commissaris hunne schuld beleden en daarbij erkend, dat zij ook zijn de makers dier coupons.

Van den 22sten. Met betrekking tot den verschrikkelijken moord, op den 17den Augustus j.l. in de Kaltjeslaan gepleegd, vernemen wij, dat, na een uitgebreid onderzoek, hetwelk velerlei bezwaren van schuld tegen den verdachten heeft opgeleverd, op gisteren door den heer regter-commissaris eene belangrijke ontdekking is gedaan. Die ontdekking betreft de plaats waar de goederen, aan de vermoorde ontvreemd, zijn verborgen geworden. Al die goederen zijn in beslag genomen. De verdachte, die gedurende twee maanden had volgehouden onschuldig te zijn, is voor de kracht van dit nieuw bezwaar bezweken, en is er weinige uren na die ontdekking toe overgegaan, om te belijden, dat hij werkelijk de dader van het misdrijf is.

— Door den raad dezer stad is benoemd tot praeceptor bij het gymnasium, ter vervanging van den heer *Arend*, aan wien eervol ontslag is verleend, de heer *W. Hofdijk J.zn.*

ZWOLLE, 20 October.

Wij hebben het treurige berigt te vermelden van het overlijden van onzen hooggeachten stadgenoot, den weleerwaarden zeer geleerden heer dr. *G. H. van Senden*, in den nog krachtigen leeftijd van bijna 58 jaren.

Eene ziekte van slechts weinige weken, die nu en dan gunstige verschijnselen van herstel openbaarde, doch eindelijk in hevige koortsen was overgegaan, maakte een einde aan zijn werkzaam en nuttig leven.

— Heden had hier de aangekondigde aanneming plaats van drie perceelen van het nieuwe kanaal, voor een bedrag van *f* 180,000, waarvoor het gegund werd aan den heer *Mauritz*, te Nijmegen.

— Te *Blokzijl* had den 14den dezer eene vreemdsoortige appelnegotie plaats. Een handelaar in dit artikel verveelde het gedurig herhaald meten en verkocht ze daarom bij de punter (scheepje) vol. Men behoeft dus niet te vragen, of er overvloed van dit ooft is.

LEEUWARDEN, 20 October.

Het is aan de onvermoeide nasporingen van de politie gelukt, in den avond van Zaturdag jongstleden twee der daders in handen te krijgen van den diefstal van een kistje met gouden voorwerpen, alhier gepleegd in den avond van den 30sten September l.l., en nog een gedeelte der gestolen voorwerpen in hun bezit te vinden. De nasporingen omtrent deze zaak worden met den meesten ijver voortgezet, daar men vermoedt, dat hier nog medepligtigen zijn, die de overige goederen verborgen houden. Ongelukkigerwijze heeft een der misdadigers zich gisteren avond in het huis van burgerlijke en militaire verzekering, waarheen hij terstond na de ontdekking was overgebragt, door ophanging van het leven beroofd.

ASSEN, 21 October.

Zaturdag had alhier de tweede vergadering van den nieuwen raad plaats, waarin men overging tot de plegtigheid der beëdiging. Tot wethouders werden gekozen de heeren mr. *H. Vos* en *G. P. Servatius*, die dadelijk die betrekking met eene korte toespraak aannamen.

Overigens werd nog besloten, dat de leden van den raad *geen* presentiegeld zullen genieten.

GRONINGEN, 23 October.

In de op gisteren gehoudene zitting van den gemeenteraad te dezer stede waren aanwezig de heeren VAN IMHOFF, LOHMAN, DOORNBOSCH, VAN HEIJNINGEN BOSCH, VAN HOUTEN, SLOT, VAN CALCAR, UPMEIJER, VAN GIFFEN, CREMERS, ONNES, DE SITTER, DOMMERING, QUINTUS, VAN ITTERSUM, ROELFSEMA, MULLER, MULDER, DE LA FAILLE, TRIP, OUDEMAN en de Secretaris.

Na de opening wordt door den voorzitter aan de leden mededeeling gedaan, dat de heer J. SLOT de betrekking van wethouder heeft aanvaard. De heer J. TH. DOORNBOSCH legde hierop in handen van den voorzitter af de bij art. 83 der grondwet en art. 39 der gemeentewet bedoelde eeden, waarop bij dadelijk als lid van den raad zitting nam. De voorzitter stelde hierop voor over te gaan tot benoeming van twee ambtenaren van den burgerlijken stand en werden als zoodanig met meerderheid van stemmen verkozen de heeren W. DE SITTER en L. B. LOHMAN.

Is ingekomen eene missive van Gedeputeerde Staten, d.d. 10den Oct. l.l., waarin wordt te kennen gegeven, dat volgens art. 73, 94, 104 en 107 der gemeentewet, de jaarwedden van burgemeester, wethouders, secretaris en ontvanger door Gedeputeerde Staten, nadat de raad is gehoord, onder goedkeuring des Konings moeten worden vastgesteld; dat zij alzoo voorstellen op bovenstaanden voet gelijke tractementen als vroeger voor te dragen, n.l. voor den burgemeester *f* 2400, de wethouders ieder *f* 900, den secretaris *f* 2400 en den ontvanger *f* 2800, terwijl zij den raad verzoeken dit voorstel in overweging te nemen en hen zoo spoedig mogelijk met den uitslag daarvan bekend te maken.

Deze missive wordt op voorstel van den voorzitter in handen gesteld van de volgende commissiën: die, rakende de jaarwedde van burgemeester en wethouders in handen van de heeren V. HEIJNINGEN BOSCH, UPMEIJER, DOMMERING, QUINTUS en VAN ITTERSUM; die, betreffende den secretaris, in handen der commissie, die belast is met het ontwerpen van eene instructie voor dezen, en die, betreffende den ontvanger, in handen der commissie, met het ontwerpen van eene instructie voor dezen belast.

De voorzitter maakt de vergadering opmerkzaam op de bepaling van art. 110 der gemeentewet en stelt voor aan laatstgenoemde commissie tevens op te dragen, den raad te adviseren omtrent den aard en het bedrag van den borgtogt door den ontvanger te stellen. Wordt aangenomen.

Burgemeester en Wethouders stellen voor de veencommissie te benoemen, en wel zoo, dat, volg. art. 54 b en c der gemeentewet, de leden dier commissie door den raad worden benoemd, terwijl de voorzitter uit en door het collegie van burgemeester en wethouders zal worden aangewezen.

De heer QUINTUS verstaat genoemd art. in eenigzins anderen zin; hij gelooft niet, dat burgemeester en wethouders het regt hebben om iemand te designeren, die aan het hoofd dier commissie zal staan. Wel is het zeker, dat of de burgemeester of één der wethouders voorzitter dier commissie zal zijn, maar de geheele commissie moet door den raad worden benoemd. Het is dus in den geest der wet, dat ook de voorzitter door den raad worde benoemd. Hij wenscht alzoo het voorstel in dier voege te wijzigen.

De voorzitter zegt, dat volgens genoemd art. slechts de leden der commissie door den raad moeten worden benoemd. Bovendien is de regeling der werkzaamheden aan het collegie van burgemeester en wethouders opgedragen en gevolgelijk ook de benoeming van den president.

De heer OUDEMAN is het eens met den heer QUINTUS, en meent, dat diens gevoelen ook letterlijk in het eerste lid van het genoemd art. staat uitgedrukt; waarop de voorzitter aanmerkt, dat in het eerste lid van eene andere commissie wordt gesproken dan van de bedoelde.

De heer CREMERS deelt in het gevoelen van den voorzitter, vooral daar in het eerste lid van het art. uitdrukkelijk wordt gesproken van de leden der daar bedoelde commissiën en van hare voorzitters, terwijl volgens het tweede en derde lid, die hier in aanmerking komen, alleen de leden door den raad zullen worden benoemd, dus niet de voorzitter. — Spreker heeft echter nog een ander voorstel, om n.l. eerst eene instructie voor de veencommissie op te maken voor dat hare leden benoemd worden.

De voorzitter merkt echter op, dat zulks thans nog niet in behandeling kan komen.

De heeren VAN ITTERSUM en VAN HEIJNINGEN BOSCH doen nog hun gevoelen kennen ten opzigte van het onderwerpelijke punt: de eerste omhelst dat van den heer QUINTUS, uit aanmerking, dat de voorzitter lid is der veencommissie en als zoodanig, volgens de letter der wet, door den raad moet worden benoemd; de laatste bestrijdt dat gevoelen, uit aanmerking, dat de voorzitter geen lid behoeft te zijn van deze commissie waarbij burgem. en wethouders toch het regt van medespreken niet ontzegd kan worden betreffende aan hun beheer toevertrouwde zaken, tot wier behandeling deze commissie haren bijstand verleent.

De heer CREMERS wijst nog op de moeijelijkheden, die zouden kunnen ontstaan als de raad den voorzitter der commissie benoemde, waardoor ligt verwarring zoude kunnen ontstaan in de indeeling van de werkzaamheden zoo als deze door burgemeester en wethouders noodig geoordeeld en geregeld is.

Met 16 tegen 5 stemmen wordt hierop het voorstel van den voorzitter aangenomen en alzoo beslist, dat de voorzitter der veencommissie zal worden aangewezen door burgemeester en wethouders. (Tegen hebben gestemd, de heeren: MULLER, DE LA FAILLE, OUDEMAN, VAN ITTERSUM, en QUINTUS.)

De voorzitter vraagt hierop aan den heer CREMERS naar het advies, 't welk hij zoo even uitbragt. — Deze zegt dat volgens art. 54 *b* der gemeentewet, burgemeester en wethouders aan den raad kunnen voordragen om vaste commissiën te benoemen, die burgemeester en wethouders in het beheer van bepaalde takken van de huishouding der gemeente bijstaan en dat volgens art. 55 eene plaatselijke verordening moet worden opgemaakt, die den werkkring dier commissiën regelt. Nu is het, zijns oordeels, zeer onduidelijk, welke de werkzaamheden zijn, waarin de veencommissie burgemeester en wethouders zullen bijstaan. Hij wenscht alzoo eerst te zien bepaald, welke tak van de huishouding der gemeente aan die commissie zal worden opgedragen, en wat zij zal kunnen uitvoeren, voordat de leden van die commissie worden benoemd.

De voorzitter merkt op, dat op bepaald verzoek van de leden der vroegere veencommissie het voorstel wordt gedaan om eerst de personen daartoe te benoemen. Het voorstel van vorigen spreker zou wel regelmatiger zijn, maar het vaststellen eener instructie vereischt veel tijd; ondertusschen zijn er vele loopende zaken die geen uitstel kunnen lijden, terwijl zij, die nu nog daarmede zijn belast, dit ongaarne voortzetten, zonder door den raad te zijn gemagtigd, terwijl zij ook niet gaarne alleen zich met het ontwerpen van eene instructie zagen belast. Het is alzoo in het belang der zaak en op verlangen der leden, tot nu toe met de veenzaken belast, dat eene veencommissie worde benoemd en dat zij worde belast met het vaststellen van verordeningen, die haren werkkring regelen.

De heer CREMERS erkent de groote verdiensten van hen, die leden der veencommissie zijn geweest, maar meent ook, dat zij, die in de hun opgedragen taak met zooveel ijver zijn werkzaam geweest, ook nu nog wel, als der zake kundigen, burgemeester en wethouders zullen willen bijstaan. Hij ziet er alzoo van dien kant geen kwaad in met de benoeming der veencommissie te wachten. Maar voor den geregelden gang der zaken is het niet goed om eerst personen tot leden eener commissie te benoemen en aan diezelfde personen alsdan op te dragen het ontwerpen eener verordening, waarin hun werkkring wordt geregeld; al werden dus ook thans reeds de leden dier commissie benoemd, dan zou het toch nog altijd beter zijn aan anderen, of aan anderen met hen, het ontwerpen van zulk eene instructie op te dragen.

De heer QUINTUS merkt op, dat de veencommissie tegenwoordig eigenlijk bestaat uit 2 personen en dat het hun hoogst moeijelijk valt, om bij voortduring die werkzaamheden te verrigten, die hun door de nieuwe gemeentewet zijn ontnomen. — Na nog te hebben opgemerkt, welke belangrijke werkzaamheden aan de veencommissie zijn opgedragen, komt spr. op het tweede argument door den vorigen spreker gebezigd. Hij is het met dezen geheel eens, dat men eerst eene verordening behoorde te maken, waarin de werkzaamheden werden geregeld, vóór dat de veencommissie werd benoemd, maar wanneer men bedenkt, dat er nog nimmer zulk eene verordening geweest is, en dat het niet gemakkelijk zal zijn, deze op te maken, te meer daar ze misschien ook voor alle andere vaste commissiën zal moeten dienstbaar worden, dan meent spr., dat het in het belang der zaak is, om reeds nu over te gaan tot de benoeming der veencommissie. Hij zou ook ongaarne zien, dat aan dezelfde commissie werd opgedragen de verordening op te maken, en stelt dus voor om 2 commissiën te benoemen, en wel dadelijk de veencommissie, daar het zaken betreft die geen uitstel lijden en 2) eene commissie tot het ontwerpen eener verordening.

De heer CREMERS wenscht dan althans eene aanwijzing van de werkzaamheden, waarin die commissie burgemeester en wethouders zal bijstaan.

Nadat de voorzitter gezegd heeft, dat hij de noodzakelijkheid hiervan niet inziet, er echter niets tegen heeft, dat het voorstel in dien zin wordt geformuleerd, gaat men over tot het benoemen van de 4 leden der veencommissie, volgens het voorschrift van art. 78 en volgende der provinciale wet, en worden benoemd: de heeren QUINTUS, V. ITTERSUM, ONNES en ROELFSEMA. (Stemopnemers waren de heeren DE LA FAILLE, V. HEIJNINGEN BOSCH, DOMMERING en MULDER.)

Door het collegie van burgemeester en wethouders wordt de burgermeester als voorzitter dier commissie aangewezen.

Hierop wordt voorlezing gedaan van de volgende stukken:

1) Missive van Gedeputeerde Staten, dd. 16den Oct. l.l., houdende kennisgeving dat de gemeentebesturen bevoegd zijn tot het huren van lokalen voor hunne zittingen, en dat dit dus niet aan hunne goedkeuring behoeft te worden onderworpen. — Voor kennisgeving aangenomen.

2) Missive van curatoren der Hoogeschool te Groningen. Hierin wordt opgemerkt, dat de regering der stad Groningen op verzoek van curatoren vroeger besloten had het stadsziekenhuis te vereenigen met het akademisch gasthuis; dat hiertoe in der tijd door de provincie een subsidie van *f* 15000, door den raad der stad een subsidie van *f* 11600 was toegestaan, dat echter, bij de grootste zuinigheid, die men had aangewend, de kosten niet konden worden gedekt, wegens onvoorziene, maar volgens de inlichtingen van den hoofdingenieur, hoogst noodzakelijke uitgaven. Zij hebben derhalve het vroeger plan, waarbij het bouwen van eene badinrigting om de meerdere onkosten tot een gelegener tijd was uitgesteld, in zoo verre gewijzigd, dat alsnu ook eene badinrigting zal tot stand gebragt worden, zij verzoeken alzoo tot uitvoering hiervan, alsmede tot bestrijding der boven gezegde hoogstnoodzakelijke uitgaven, van den raad van Groningen nog een subsidie van *f* 6000. Curatoren achten het onnoodig het belang voor de ingezetenen van Groningen in den bloei hunner Hoogeschool en eene goede en doelmatige inrigting van het geneeskundig onderwijs aldaar aan te toonen of verder uit te weiden over de dringende behoefte, die hier bestaat aan eene goede badinrigting.

De voorzitter zegt, dat de missive van den hoofdingenieur en de teekeningen bij dit stuk gevoegd, niet aan de leden waren rondgezonden; weshalve hij voorstelt deze missive met bijlagen in handen te geven van eene commissie, om den raad te dienen van berigt en raad. Hiertoe worden benoemd de heeren DOORNBOSCH, VAN CALCAR, VAN ITTERSUM, MULLER en DE LA FAILLE.

3) Rekest van schuitevaarders van Groningen op Winschoten en terug, verzoekende vrijstelling van de nog achterstallige pachtpenningen over 1849. Reeds vroeger hadden adressanten verzocht, vrijstelling van die som te mogen erlangen, daar, wegens de toen heerschende cholera, hunne affaire bijna geheel had stilgestaan. Zij hadden daarop geen antwoord ontvangen, weshalve zij nu op het hun toen gedane verzoek terugkomen, te meer daar zij nu, wegens het ophouden van het brievenvervoer, vele verdiensten, die zij vroeger hadden, moesten missen.

De voorzitter licht dit rekest nader toe. In 1849 hadden rekestranten het schuitenvervoer van de stad gepacht voor *f* 1000; deze som is aangezuiverd tot op *f* 300. Spr. vindt overigens het in dit bijzonder geval billijk, aan rekestranten dit restant kwijt te schelden, volgens art. 139 der Gemeentewet, doch waartoe de raad, volgens art. 194 *c* der Gemeentewet, de goedkeuring van Gedeputeerde Staten zal behoeven. De voorzitter stelt dus voor hiertoe te besluiten.

De heer ONNES zegt, dat de zaak aan vele leden nog geheel onbekend is, weshalve hij voorstelt eene commissie te benoemen. De heer VAN HEIJNINGEN BOSCH meent, dat men door den voorzitter genoegzaam is toegelicht en wenscht daarom dadelijk afdoening.

Wordt besloten de zaak in handen eener commissie te stellen en worden tot leden daarvan benoemd de heeren VAN HOUTEN, ROELFSEMA, MULDER, TRIP en OUDEMAN.

De heer ONNES het woord verzocht hebbende, gaf in bedenking, daar hem bij het nazien der stukken der begrooting enkele bezwaren op daarin voorkomende posten waren voorgekomen en hij vreesde dat derzelver ontwikkeling bij de behandeling dier begrooting in den raad tot langdurige discussiën aanleiding zoude kunnen geven, of het niet beter ware eene commissie te benoemen, ten einde die begrooting na te zien en den raad te berigten over zoodanige punten der begrooting, als waarover bij de leden eenige bezwaren zouden kunnen bestaan, om zoo mogelijk de discussiën aldus te verkorten en de behandeling dier zaak te vereenvoudigen.

De heer QUINTUS stemde met het gezegde van vorigen spreker overeen, maar was van oordeel, dat de begrooting dan ook gevoegelijk ter bereiking van het voorgestelde doel naar de sectiën zoude kunnen verzonden worden, en stelde hij alzoo voor, de vergadering te dien einde bij loting in twee

afdeelingen van elf leden te splitsen, welke beide afdeelingen ieder haren voorzitter en rapporteur zouden kunnen benoemen, terwijl deze beide voorzitters en rapporteurs onder voorzitting van den burgemeester eene centrale afdeeling zouden vormen, om aan de vergadering verslag te kunnen uitbrengen van de slotsom van hetgeen in de afdeelingen was verhandeld en besloten. Daar de vergadering zich met dit voorstel konde vereenigen, ging men tot de trekking der afdeelingen over en werden voor de eerste afdeeling getrokken: de heeren L. B. LOHMAN, J. W. C. v. ITTERSUM, J. B. DE LA FAILLE, A. UPMEIJER, J. J. CREMERS, W. T. MULDER, W. J. ROELFSEMA, H. J. TRIP, H. W. v. GIFFEN, P. W. v. HEININGEN BOSCH en A. OUDEMAN, zoodat tot de tweede afdeeling behooren de heeren J. SLOT, G. W. H. VAN IMHOFF, E. DOMMERING, R. Y. MULLER, J. TH. DOORNBOSCH, DK. VAN HOUTEN, W. DE SITTER, H. B. ONNES, J. W. QUINTUS en B. WICHERS.

De heer DE LA FAILLE vraagt hierop het woord. Hij zegt dat er omtrent zijn lidmaatschap van den raad bezwaren zijn gerezen wegens zijne betrekking van instituteur van de vroedvrouwen en dat hij in de courant daaraan is herinnerd. Hij verklaart met de hand op het hart, de bepaling in de gemeentewet, dat zulk eene betrekking onvereenigbaar was met het lidmaatschap van den raad, niet te hebben gekend, en er dus niet aan te hebben *kunnen* denken. Hij had gaarne op eene meer loijale wijze hieraan herinnerd geworden en niet door een courantartikel, en dit nog wel ongeteekend en zonder een enkel woord van verontschuldiging van de redactie, 't geen spreker vermeent door zijn 37jarige geneeskundige loopbaan en door hetgeen hij in dien tijd ten nutte zijner vaderstad had verrigt, wel te hebben verdiend (*). Ondertusschen was de zaak niet tegen te spreken; het staat hem niet vrij te beoordeelen het dwaze of gegronde van die bepaling in de wet en hij moet dus kiezen tusschen de betrekking van lid van den raad, die eervol, en de andere, die vrij wat moeijelijker maar geldelijk is, en hoezeer hij zeer veel prijs stelde op deze laatste, in welke hij ruim 30 jaren was werkzaam geweest, meende hij toch, juist omdat ze geldelijk was, voor deze te moeten bedanken, indien ze onvereenigbaar is met de andere betrekking, welk ontslag hij nader schriftelijk zal vragen.

De heer TRIP wenscht nog, even als de leden voor de veencommissie thans benoemd zijn, ook de leden van de commissie voor het brandwezen en het stads-ziekenhuis te benoemen. De voorzitter antwoordt, dat de voordragt daartoe in eene der volgende vergaderingen zal kunnen worden gedaan.

Hierop wordt deze vergadering door den voorzitter gesloten.

— Door den luit.-kolonel van het 8ste regement infanterie, depôt-bataljon alhier, is op heden in een der bureaux van bovengenoemd regement aanbesteed: Het leveren van het rundvleesch en vet, ingaande den 1sten November 1851 en eindigende den 1sten November 1852. Hierop zijn drie inschrijvingsbiljetten ingekomen, te weten van de gebroeders SCHAAP voor 27 cent het Ned. pond, J. L. SCHAAP voor 28 cent en LAZARUS L. GOSSCHALK insgelijks voor 28 cent.

— Nadat gisteren, onder den toevloed van een buitengewoon tal-ijk publiek, ter openbare criminele audientie van het Provinciaal Geregtshof, waren teregtgesteld de beschuldigden AERNOUT DE GRAAF, oud 31 jaren, van beroep verwer, geboren te *Oudehoorn*, HARM JANS JAGER, oud 32 jaren, van beroep keijenklopper, geboren te *Groningen*, en CATHARINA AUOS JANS, oud 29 jaren, vrouw van REINDER DE VRIES, van beroep koopvrouw, geboren te *Groningen*, en allen te *Groningen* woonachtig, als verdacht van in den avond van den 22sten Junij dezes jaars den (op den 2den Julij daaraanvolgende overledenen) persoon van WILLEM GROOTHUIS, oud 23 jaren, van beroep timmermansknecht, gewoond hebbende te *Groningen*, dermate te hebben geslagen, dat daardoor een beletsel van te werken voor meer dan twintig dagen bij den mishandelde is ontstaan; is daarop, heden voormiddag, te tien uur, uitspraak gedaan van 's Hove's arrest, waarbij *wel* voor wettig en overtuigend bewezen is aangenomen, dat genoemde GROOTHUIS, hier ter stede, in gezegden avond moedwillig is geslagen en gestooten, doch *niet* dat de beschuldigden zouden zijn de bedrijvers van die feiten; weshalve deze dan ook, zoowel van de hun als voren te laste gelegde misdaad, als van het nader, ter openlijke teregtzitting, door het Openbaar Ministerie, bij gewijzigd requisitoir, aan hen te laste gelegde wanbedrijf van boetstraffelijke mishandeling zijn vrijgesproken, en, vermits er geene andere redenen bestonden, waarom zij zouden behooren gevangen te blijven, dadelijk daarop in vrijheid zijn gesteld.

Als Raadslieden der beschuldigden hadden achtervolgelijk ter hunner verdediging het woord gevoerd, — voor den eerste mr. G. R. VOORMEULEN VAN BOEKEREN, advokaat, — voor den tweede mr. I. L. SCHAAP, procureur — en voor den derde of laatste mr. L. EIJSSONIUS WICHERS, advokaat bij meergemelden Hove.

— Dingsdag laatstleden is alhier binnengekomen de nieuwgebouwde schoonergaljoot *Harmina*, groot circa 90 roggelasten, kapt. E. F. MULLER, van de Wildervank, gebouwd bij B. VAN DER WERF, te Martenshoek.

— De Zuidlaardermarkt, die, zooals bekend is, eene der voornaamste markten van Drenthe is, werd laatstleden Dingsdag gehouden. Volgens de berigten, bij ons ontvangen, was ook weder nu de markt opgepropt met bezoekers. In den ochtend van dien dag passeerden bijlangs den Heereweg alhier honderden rijtuigen, om de markt te bezoeken, om 's namiddags hierlangs terug te komen, onder den toevloed van eene groote menigte ingezetenen dezer stad.

— Bij de laatste herstemming op den 21sten October voor twee leden in den gemeenteraad te *Winschoten*, hebben de navolgende heeren de hier achter genoteerde stemmen bekomen: G. A. DE BOER 106, HK. MULDER 94, F. R. FOLKERS 64 en doctor SCHÖNFELD 46, zoodat G. A. DE BOER en HK. MULDER tot leden zijn benoemd.

— Den 22sten dezer had te *Veendam* de beëediging en installatie van de nieuw gekozene dertien leden van den gemeenteraad plaats. Daarna werden benoemd tot wethouders der gemeente: de heeren A. W. NANNINGA en P. A. BARENDS; — tot ambtenaren van den burgerlijken stand de burgemeester D. M. BOSSCHER en de wethouder P. A. BARENDS; — tot secretaris der gemeente H. K. VENEMA, en tot ontvanger K. VENEMA, alle welke heeren die betrekkingen hebben aangenomen.

— Bij de op den 22sten October door den raad dezer gemeente *Delfzijl* vergadering zijn verkozen: 1) tot ambtenaren van den burgerlijken stand, de heeren P. J. VOS, burgemeester, J. J. BORST, wethouder, en A. D. BONTHUIS, wethouder; 2) tot gemeente-ontvanger (waartoe waren voorgedragen de heeren H. W. HAZENHOEK en B. J. DIJK van Delfzijl), de heer H. W. HAZENHOEK; 3) tot secretaris (waartoe waren voorgedragen de heeren mr. J. V. C. WICHERS en NIENHUIS), de heer NIENHUIS, van Bierum.

— Bij besluit van den minister van binnenl. zaken is autorisatie gegeven tot de benoeming van HELMER MOLEMA, tot schoolonderwijzer in de openbare school te Feerwert, gem. Ezinge.

— Verleden Dingsdag is er in het land van den landbouwer J. T. HUISMAN, te *Schildwolde*, bij het graven van klei, op eene diepte van ongeveer 9 voeten, het geraamte van een hert gevonden, waarvan de hoornen of het gewei de lengte hebben van 64 N. duimen, en voorzien zijn van vier uitspringende takken, en de kakebeenen lang zijn 40 N. duimen.

In aanmerking genomen, dat dit geraamte wie weet hoe vele, welligt 10 a 12 eeuwen, in den grond heeft gelegen, is het hoogstens te verwonderen, dat deze hoornen en beenderen zoo onbedorven gebleven zijn.

— Te *Zuidlaren* is Dingsdag laatstleden, ter gelegenheid der jaarmarkt aldaar, in hechtenis genomen en dienzelfden avond alhier binnengebragt een persoon met name JANSSEN, zijnde een vreemdeling, verdacht van voor eenigen tijd hier ter stede bij den goud- en zilversmid HOVINGH ontvreemd te hebben eenen gouden ketting, en denzelven te hebben verkocht bij den juwelier SCHUTTER.

Wij vernemen dat genoemde juwelier dezen persoon op bovengenoemde markt heeft opgemerkt, en in staat van arrest heeft laten nemen. — De verdachte heeft thans ten volle zijne misdaad beleden.

— Z. M. heeft benoemd in het Tienkarspelen zijlvest, tot lid van de directie voor het karspel Winschoten, B. BOUWMAN; — tot lid van de directie voor het karspel Wedde, A. H. MAARINGH, en tot lid van de directie voor het karspel Sellingen, W. A. HESSER.

— Bij besluit van den 19den dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden de door de raden der gemeenten *Onstwedde* en *Vlagtwedde* gedane benoeming van den burgemeester, mr. F. ROESSINGH, tot secretaris, te bekrachtigen.

— Op den 14den dezer kregen twee personen te *Nieuw Rhede*, een dorp gelegen op Hannoversch grondgebied, in de nabijheid der Bourtange, verschil over het schutten van vee. — Beide personen geraakten weldra handgemeen en maakte een hunner gebruik van eene zoogenoemde welhaak eener sikkel, waarmede hij zijne tegenpartij een geweldigen slag op het hoofd toebragt, met dat ongelukkig gevolg, dat de haak door het hoofd tot in den mond doordrong en de verwonde kort daarna overleed. — De dader is nog dienzelfden dag door de Hannoversche dragonders gearresteerd en vervolgens naar het criminaal amt Meppen overgebragt.

(*) Het was zeer natuurlijk dat *de Redactie* geen „woord van verontschuldiging" bij het haar toegezonden artikel heeft geplaatst. Het artikel behelsde bloot eene vraag om opheldering, hoe eene bij velen gerezene bedenking nopens eene op zijn minst schijnbaar tegenstrijdige handeling van *den Raad* moest worden opgelost? Hoe die *oplossing* zou uitvallen, lag buiten de wetenschap der Redactie, en evenzeer behoorde het niet tot *haar* gebied de zaak nader te onderzoeken. Dat zij overigens niet in het minst iets hoegenaamd wil hebben afgedongen op de wezenlijke en groote diensten van den heer D. L. F., zoolang reeds aan deze stad bewezen, heeft zij zeker met ieder Groninger gemeen. Dit zij, ten slotte, in deze zaak niets persoonlijks heeft gezien, verklaart zij overigens gaarne.

DE RED.

Eenige nadere Bijzonderheden nopens het overlijden van Gützlaff.

Het voorloopig berigt wegens het overlijden van den beroemden zendeling dr. KAREL GÜTZLAFF, Chineesch secretaris bij het Gouvernement te Hong-Kong en bij den plenipotentiaris en superintendent van den Engelschen handel in China, heeft zich maar al te zeer bevestigd, zoowel door een' te Rotterdam ontvangen bijzonderen brief zijner weduwe, als door het dagblad *Overland Friend of China*, van den 24sten Augustus laatstleden, waarin eenige bijzonderheden wegens zijn afsterven en een uittreksel uit de kort daarna door den eerw. dr. MONCRIEFF gehouden leerrede gevonden worden, aan welk een en ander de *Rott. Court.* het volgende ontleent:

Gedurende ruim veertien dagen leed GÜTZLAFF aan rheumatische jicht, die inzonderheid de nieren aandeed en algemeen waterzucht ten gevolge had, aan welke hij den 9den Augustus, te Victoria op Hong-Kong, in den ouderdom van 48 jaren, bezweek. — Zijne begrafenis werd door den gouverneur en den heer mr. D. JARDINE als eerste rouwdragers, verder door den luitenant-gouverneur, den secretaris van het gezantschap, den kolonialen secretaris en al de voornaamste ambtenaren, in zoo ver ziekte hen niet belette, bijgewoond. Na den afloop der Engelsche dienst, hield de eerw. GENAEHR, van het Rijnsche Zendeling-Genootschap, eene toespraak tot de talrijk aanwezige Chinezen, waarna de dienst eindigde met een beurtzang, door Chinesche jongelieden uitgevoerd, welke sedert eenigen tijd onderwijs van dien zendeling ontvangen.

In zijne boven vermelde leerrede zegt dr. MONCRIEFF onder anderen, hoe hij geroepen was GÜTZLAFF in zijne ziekte bij te staan. Bij het eerste bezoek scheen nog weinig gevaar te bestaan, althans de lijder zelf voorzag het niet, maar beklaagde zich alleen, dat zijne ongesteldheid hem de tijdelijke voortzetting van zijne taak belette. Toen hem later het gevaarlijke van zijnen toestand onder het oog gebragt werd, en men hem vroeg of hij eenigen wensch voedde, antwoordde hij: „Ja, ik heb éénen wensch, te sterven en met Christus te zijn," terwijl hij zijne bedienden van de voortreffelijkheid des geloofs dat hij zelf beleed trachtte te overtuigen. Ook in minder heldere oogenblikken sprak hij, in de verschillende talen welke hem eigen waren, van niets anders dan van de Evangelieverkondiging, of rigtte zich in het gebed tot den Zaligmaker. Als dr. MONCRIEFF hem vroeg, wat hij wilde, dat voor de hem inzonderheid toevertrouwde kudde gedaan werd, was zijn antwoord: „Ik heb hen den Heer des wijngaards aanbevolen, en gebeden dat Hij hen zijnen Zoon ten erfdeel geve."

Daarna sprak hij over het groote werk, dat in China nog verrigt moet worden, en zulks in het vast vertrouwen dat het eenmaal geheel zal slagen. Niet lang vóór zijn verscheiden gebruikte hij de teekenen des H. Avondmaals, tot groote stichting der aanwezigen, en zeide, met stemverheffing, den geestelijke de woorden na: „Voor mij gebroken, voor mij vergoten." Toen men hem voor het laatst te bed bragt, waren zijne woorden: „In uwe handen beveel ik mijnen geest, gij hebt mij verlost." Zijne echtgenoot herinnerde hem de Apostolische lofverheffing: „Gedankt zij God, die ons de overwinning gegeven heeft," waarop hij, met bijna stervende lippen, het woord „overwinning" herhaalde. Kort daarna zeide hij: „het is afgedaan," en blies den laatsten adem uit.

Dr. MONCRIEFF zegt, niet opgetreden te zijn om eene lofrede op GÜTZLAFF te houden. Echter mogt hij niet nalaten te doen uitkomen, hoe deze steeds met ongeloofelijken ijver gearbeid heeft, en dagelijks drie verschillende klassen van Chinesche bekeerlingen onderwees, behalve de prediking buitenshuis, en zulks na de drukke werkzaamheden zijner officiële betrekking, zonder eenige andere vergelding dan de bewustheid van een goed werk te doen. Voorts wordt gezegd, dat GÜTZLAFF groote persoonlijke opofferingen voor zijne lievelingszaak heeft gedaan, en het plan had gevormd om eerlang alle wereldlijke betrekkingen te laten varen, om zich en het zijne geheel aan zijne zending te wijden.

(*Ingezonden.*)

Eene vraag.

Wat mag wel de reden zijn, dat, volgens de (ook in het vorige nommer der *Gron. Court.* medegedeelde) officiële opgaaf van het aantal kiezers, die in de onderscheidene provinciën onzes lands dezer dagen hebben deelgenomen aan de verkiezing der gemeenteraden, *de provincie Groningen* onder aan de lijst staat, d. i. dat in *onze* provincie de deelneming aan die verkiezing *het minst* van *alle* provinciën onzes lands is geweest?

Kerk- en Schoolnieuws.

Uit DWINGELOO wordt aan de *Meppeler Courant* het volgende gemeld: Onze gemeente zal weldra eene groote verandering ondergaan in het personeel van onderwijzende personen. Niet alleen gaan de onderwijzers *Zoer* en *Kleinenberg* vertrekken naar de Kaap in Zuid-Afrika, maar ook onze predikant *van Schaick* gaat ons verlaten. Z.w.ew. heeft onlangs eene benoeming als predikant enz. ontvangen van Paramaribo in de Hollandsche kolonie Suriname in Zuid-Amerika. Zoodra de approbatie terug is en de huisselijke omstandigheden het gedoogen, zal z.w.ew. de reis aannemen.

[Wij merken hierbij op, dat in *geen* ander blad uit Drenthe of elders, dit berigt nopens ds. *van Schaick* tot dus verre is medegedeeld.]

— Ds. *Hentzepeter*, te Katwijk, heeft voor de op z.eerw. uitgebragte beroeping naar Harderwijk bedankt.

Correspondentie.

Er zijn bij ons klagten ingezonden wegens het laten voordragen in eene societeit alhier, van liedjes, ergerlijk voor een gedeelte van de leden dier societeit. — Wij kennen de zaak niet, en meenen ook te kunnen volstaan met de bloote vermelding er van.

— Een wederwoord over de Goldberger kettingen, gerigt aan B. H. S., wordt niet geplaatst. Hoe dikwijls hebben wij het reeds gezegd, dat geene stukken worden opgenomen, waarin men van de zaak in kwestie steeds afwijkt tot personaliteiten.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Elseneur den 16 Oct., kapit. *Dik* Catharina, van Dantzig naar Nantes; den 17den *Smit* Morgenster, van Stettin naar Rotterdam.

Binnengekomen te Amsterdam den 18 Oct., kapit. *Schaap* Bernhard en Eliza, van Hull; den 19den *Dekker* Alida, van Sunderland; *Roelfsema* jonge Jan, van Archangel; den 20sten *Leeuw* Hendrika Jantina en *de Jonge* Hendrika, beide van Newcastle; *Schuring* Egberdina Anna, van Archangel; den 21sten *Timmer* Elisabeth, van Sunderland; *Hansen* Fortuna, van Assens. — Te Texel den 19 Oct., *van der Zee* jonge Albert, van Seaham; *van der Veen* vr. Antje, van Yarmouth; *de Weerd* de Flecken Jouwer en *Potjer* Catharina Jantina, beide van Seaham. — In het Vlie den 19 Oct., *Munneke* Baudina, van Aberdeen; *Harding* Margrietha, van Riga. — Te Helvoet den 19 Oct., *Kuiper* Anna, van Tjilatjap. — Te Vere den 15 Oct., *Heeres* Susanna, van Hull. — Te Vlissingen den 19 Oct., *de Groot* Lucas Wildervank, van Riga. — Te Straat Sunda den 12 Aug., *Veltman* Jeannette en Cornelia, van Cardiff n. Hong Kong. — Te Patras den 6 Oct., *Scherpbier* Jeltina, van Amsterdam, l. v. Corfu. — Te Cardiff den 17 Oct., *Harding* Alida, van Queenstown. — Te Hull den 15 Oct., *Lucht* Harmonie, van Koningsbergen; den 17den *Dekker* Onderneming, van Riga. — Te Horsens den 13 Oct., *Bontekoe* vr. Geertruida en *de Jonge* Annegina, beide van Bremen. — Te Flensburg den 13 Oct., *Olthoff* Abeldina, van Amsterdam. — Te Dantzig den 14 Oct., *van Driesten* Martina Johanna, van Amsterdam; *Post* Afina, van Rotterdam; *Giezen* juffer Hillegonda, van Schiedam; den 15den *Onnes* Johanna Geertruida, van Rotterdam; *Valk* Alberdina Gesina, van Wick; *Broeckema* Maria, van Bremen; den 16den *Deen* Elisina, van Amsterdam. — Te Hamburg den 19 Oct., *Lieffijn* Goede Verwachting, van Leith; *Joosten* Jantina, van Bremerhaven. — Te Memel den 12 Oct., *Bekkering* Christina, van Newcastle; *de Vreede* Prudentia, van Wolgast. — Te Kroonstad den 11 Oct., *Sprik* Alida, van Londen; *Engelsman* Elisabeth, van Livorno. — Te Tonningen den 17 Oct., *Joosten* Hendrika Bouwina, van Altona n. Corsör.

Binnengekomen te Amsterdam den 21 Oct., kapit. *Patje* Annegina, van Archangel; den 22sten *Boer* Jacoba Hazewinkel, van Memel; *Nieveen* vr. Hendrika, van Carolinerzijl. — Te Douvres den 19 Oct., *Bros* Fenna, van Stettin naar Nantes, wegens ziekte van den kapitein. — Te Peterhead den 14 Oct., *Gort* Vriendschap, van Aberdeen, is den 7den dito naar Bremen vertrokken. — Te Grangemouth den 18 Oct., *Vos* Catharina Knelsina, van Dundee. — Te Dundee den 18 Oct., *Oldenburger* Alida, van Libau. — Te North Shields den 18 Oct., *Timmer* Koophandel en Zeevaart, van Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 20 Oct., kapit. *de Boer* jonkvr. Geertrui, naar Livorno; *Flik* Onderneming, naar Marseille; *de Jong* Elisabeth, naar Leer. — Van Batavia den 15 Aug., *Verschuur* Henricus Gerardus, naar Amsterdam. — Van Bayonne den 10 Oct., *Stuit* Geerdina en *Puister* Nijverheid, beide naar Amsterdam; *Koning* Gesina, naar Hamburg. — Van Bordeaux den 15 Oct., *Buiten* Hendrina, naar Rotterdam; *Schuring* Alberdina, naar Brussel. — Van Cardiff den 14 Oct., *Mooi* Hijlke Tromp, naar Rotterdam. — Van Limerick den 8 Oct., *Kwakenbrug* Wilmina, naar Stettin. — Van Hamburg den 17 Oct., *Mulder* Marchiena, naar Riga; *Jager* Zwaantje Elisabeth, naar Memel; den 18den *Heeres* Anna Catharina, naar Rotterdam; *de Haan* Jantina Gesina, naar Rendsburg. — Van Odensee den 15 Oct., *Drent* Tjapke Schuringa, naar Holland; *Giezen* Geerdina Beerta, naar Noorwegen. — Van Travemunde den 17 Oct., *de Vries* Roelina Elsiena, naar Samsoe. — Van Swinemunde den 14 Oct., *de Jong* Sikkolina Hooites, naar Holstein; den 15den *Smit* Morgenster, naar Rotterdam; den 16den *Hansen* Anna Maria Elisabeth, naar Flensburg. — Van Warnemunde den 18 Oct., *Voogd* Vriendschap, naar Londen; *Scherpbier* de 5 Broeders, naar Engeland. — Van Kroonstad den 10 Oct., *Smit* Margaretha Gezina, naar Elseneur. — Van Tonningen den 18 Oct., *van Dijk* Eva Hendrika, van Rostock naar de Zaan; *Visser* Anna Sophie, van Flensburg naar Maldon.

Vertrokken van Amsterdam den 21 Oct., kapit. *de Jonge* Jantina, naar Stettin; *Schaap* jonge Klaas, naar Hamburg. — Van Texel den 21 Oct., *Hazewinkel Muntendam* Anna Maria, naar Suriname; *Kraan* Annette Fossina, naar Messina; *Eefting* Jantina en *Jager* Jeannette Agatha, beide naar Napels; *Gnodde* de jonge Walrave, naar Livorno; *van Calker* jonge Hero, naar Bilbao; *van Aken* Hendrika Dorentea, naar Rochefort; *van Wijk* Annechiena, naar Nantes; *Kwint* Johanna Gesina, naar Newcastle. — Van Helvoet den 21 Oct., *de Boer* Eduard, naar Triest; *Post* Christina Cornelia, naar Lissabon; *Stutvoet* Annechiena Harmina, naar Nantes; *Kranenburg* vr. Neeltje, naar Dantzig. — Van Royan den 3 Oct., *Nieboer* Elisabeth, naar Rotterdam. — Van Grangemouth den 17 Oct., *Scholtens* Maria, naar Lubeck. — Van Seaham den 19 Oct., *de Jonge* Frouwina Elisabeth, naar Amsterdam.

Aangaande het schip *vr. Juliana*, kapit. de Boer, van de Eider naar de Zaan, wordt van Norden van den 16 dezer gemeld, dat het volk gered was en van de circa 20 lasten raapzaad geheel nat en de vleet geborgen was.

ZOUTKAMP, 22 Oct. Vertrokken den 21sten kapit. *Reining* Harberdina, op avontuur; *Stutvoet* Magreta Gesina, naar Maldon; *Ketelaar* de Hoop, naar Londen; *Wood* Charlotte, naar Shoreham; *Schoor* Enigheden, naar ..... — Zeilklaar, *Hoekstra* Anna, naar Londen.

DELFZIJL, 22 Oct. Binnengekomen den 19den kapit. *Pot* de Hoop, van Osterrusoer; den 21sten *Krook* Eensgezindheid, van Norden. — Vertrokken den 22sten *Donga* Annechiena, naar Osterrusoer.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 17 *Oct.* Gepasseerde week is er nog al in bevrachtingen omgegaan, tegen onderstaande koersen: naar Amsterdam en Purmerend *f* 14½, Bremen 6⅝ rth. per last rogge, l'Orient, Brest, Paimboeuf 50 fr., Dieppe 55 fr. en 15 % per last hout, Londen 2 sh. 4 d. per qr. tarwe, Rotterdam en Amsterdam *f* 16 à *f* 16½ per last rogge.

215de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Vierde Klasse.

1ste Lijst. No. 8680 een prijs van *f* 25,000. No. 5873 een prijs van *f* 1250. No. 19871 en 9745 ieder een prijs van *f* 1000. — *2de Lijst.* No. 1880 een prijs van *f* 2500. No. 14513, 6803, 5280, 14268 en 599 ieder een prijs van *f* 1000. *3de Lijst.* No. 13366 een prijs van *f* 5000; No. 16455 een prijs van *f* 1250; No. 16032, 1924 en 15270 ieder een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 17den tot en met den 23sten October 1851 zijn te *Groningen* geboren 9 zoons en 4 dochters; gehuwd 2 paren; overleden 5 ouden en 14 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 21 *October.*

TARWE.	Zw. Zand 64 ℔ *f* 4,30	Bl. Voer 38 ℔ *f* 2,33
Oude Bak 72 ℔ *f* 7,40	Veen 66 » » 4,40	» 40 » » 2,50
1850 Oml 70 » » 6,60	» » »	Zw. Voer 36 » » 2,10
» 72 » » 7,00	N. GERST.	» 38 » » 2,20
» Old. 68 » » 5,90	N. Winter 56 ℔ *f* 4,20	» 40 » » 2,35
» » 70 » » 6,30	» 58 » » 4,50	BOONEN.
» » 72 » » 6,70	Dito 60 » » 4,80	N. Paardeb. *f* 4,25 50,75
1851 » 70 » » 6,25	O. » » »	ZADEN. ENZ.
ROGGE.	Knobbe 60 » » 4,30	Gr. Gortp.m. *f* 6.50,75 *f* 7½
N. Inlands. van 1851	» 62 » » 4,60	Par. 100 N. ℔ *f* 9,50 a *f* 13
66 ℔ *f* 5,70	N. HAVER.	Old. Klz. *f* 9,25,50,60,75
» » 68 » *f* 6,00	Dikke 38 ℔ *f* 2,40	Oostfr. dito *f* 9½,75,90 *f* 10
» » 70 » » 6,30	» 41 » » 2,60	Zomerz. *f* 6.25,50,75 a *f* 7
O. » 66 » » 5,55	» 44 » » 2,80	Boterz. *f* 6 tot *f* 7
» » 68 » » 5 85	» 46 » » 2,95	G. Mostz. *f* 7 a *f* 9,50
N. BOEKWEIT.	» 48 » » 3,10	Raapol p. v. *f* 30,50
Gr. Zd. 62 ℔ *f* 4,15	» » »	Prijs der Boter
64 » » 4.45	Bl. Voer 36 » » 2,20	1ste s. ½ Ton *f* 25,50 a *f* 26
66 » » 4,75		2de » ¼ Ton *f* 23,50
		3de » *f* 22

Tarwe weinig in omgegaan. — Oude Rogge iets lager afgegeven. — Nieuwe prijshoudend. — N. grijze Boekweit als genoteerd te vergeefs aangeboden; Veen wel afgaande. — Gerst meer aan en werd iets lager afgegeven. — Haver als genoteerd wel te plaatsen. — Boonen als voren. — Gort vond als genoteerd eenige vraag. — Koolzaad met weinig handel.

ROTTERDAM, 20 *October.* Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. was heden vrij ruim aangevoerd en vond tot 10 cents lager trage koopers; goede en puike Nieuwe *f* 8 a *f* 8,30; mindere *f* 7,30 a *f* 7,90; goede en puike Jarige *f* 7,30 a *f* 7,60; mindere *f* 6,50 a *f* 7,20; Roode als voren aan gebruikers: 162, 164 ℔ Jar. Hoogl. Kleefs. *f* 270, *f* 280; 165, 166 ℔ N. dito *f* 284, *f* 285; 160, 162 ℔ tweejarige Kleefs. *f* 263, *f* 270; 160 ℔ O. dito *f* 270; 160 ℔ Jar. Kleefs. *f* 258, *f* 260; 161 ℔ Jar. Bovenlands. *f* 265; 166, 167 ℔ N. Bovenl. Ris *f* 272, *f* 275 162 ℔ Cubanca *f* 255. — Rogge stil: Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 5,80 a *f* 6,50; voorts 148 ℔ Memel *f* 176; 151 ℔ N. Maas *f* 185; 145 ℔ Coursche in Entr. *f* 185; te Schiedam 145 ℔ Pernau *f* 194, *f* 195; 140 ℔ N. Riga in Entr. *f* 170. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 20 cents hooger, Winter *f* 4,50 a *f* 4,90; dito Zomer *f* 4,30 a *f* 4,70; voorts te Schiedam 129 ℔ Libau *f* 154, *f* 155. — Haver 10 cents hooger: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 2.90 a *f* 3,50; dito Lange *f* 2,20 a *f* 2,70; 100 ℔ Jar. Inlandsche Voeder *f* 105. — Boekweit op 140 ℔ Nieuwe Noordbrab. *f* 152 tot *f* 157; Vlaams. *f* 150, *f* 151; O. Fransche *f* 130. — Erwten: Nieuwe Zeeuws. Groene 25 cents hooger, *f* 6 a *f* 6,90; Groote dito *f* 6,80 a *f* 8; dito Geldersche Graauwe *f* 8 a *f* 10. — Boonen: Zeeuwsche en Walch. Witte, 60 cents hooger, *f* 7.30 a *f* 9,50; dito Bruine, 25 cents hooger, *f* 7,50 a *f* 9,75; dito Paardenboonen, 20 cents hooger, *f* 4,60 a *f* 4,90. — Koolzaad: Zeeuwsch gestort van 49½ p. vl.; dito in zakken van 47 tot 49 p. vl.

AMSTERDAM, 22 *Oct.* Tarwe in een doen. In entr.: 135 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 265. In cons.: 121, 122, 124 ℔ Vries. *f* 193, *f* 195, *f* 205; 125 ℔ Gron. *f* 220 — Rogge stil: 126 ℔ n. Noord-Brab. *f* 197; 122 ℔ dito *f* 190. — Gerst tot vorige prijzen, 102 ℔ j. Vriesche Winter *f* 134; 106 ℔ dito Zomer *f* 134 aan den molen. — Haver in een doen; 80 ℔ fijne *f* 100. — Nog verkocht 130 ℔ roode Odessa Tarwe *f* 230 in entr. bij partij. — Koolzaad in een doen, op het volgende najaar ½ p. vl. hooger; op 9 vat in Nov. 54 p. vl.; April 57½ p. vl.; Sept. 59½ p. vl.

Lijnzaad in een doen; 108 ℔ Petersb. *f* 290; 109 ℔ Koningsb. *f* 290. — Raapolie dadelijk en op levering van dit jaar iets flaauwer; het volgend najaar zeer willig; op 6/w. *f* 31 75; Vlieg. *f* 30,50 a 75; Nov. *f* 30 50 a 75 a 50; Dec. *f* 31,25; Mei *f* 33,50; Sept. *f* 34,50 a 75; Oct. *f* 34 75. — Lijnolie op 6/w. *f* 34,75; Vlieg. *f* 33,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 37,50; Vlieg. *f* 36,50.

LONDEN, 20 *October.* Van Inl. Tarwe was heden slechts weinig ter markt gevoerd en echter bleef de handel lusteloos en moest men op roode soorten zelfs eenige prijsvermindering toestaan, ten einde te kunnen opruimen; vreemde souteneerde ten volle de vorige koersen. Puike Gerst goed prijsh. Haver niet lager, doch weinig begeerd. Boonen en Erwten met weinig voorraad prijsh.

LONDEN, 20 *Oct.* Boter algemeen goed gevraagd in de beste soorten; de beste Holl. is 6 sh. per 100 ℔ gestegen en met 90 a 92 sh. betaald.

Aardappelen veel aangevoerd en in zeer goede kwal.; men verwacht de prijzen dezen winter *lager dan gewoonlijk*; vreemde 50 à 70 sh. per ton.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

ZUIDWOLDE, 17 *October*. Op de jaarlijksche veemarkt, heden alhier voor de eerste maal gehouden, waren ter verkoop aangeboden 9 paarden, 372 runderen, 505 schapen, 146 varkens en 12 geiten. De markt was druk bezocht. De handel in rundvee was tamelijk willig en golden van *f* 20 tot *f* 90; naar schapen en varkens was veel vraag, voor de eersten kon men *f* 2 tot *f* 5 en voor de laatsten *f* 3 tot *f* 20 bedingen. De handel in paarden en geiten was van geene beteekenis.

WINSUM en OBERGUM, 20 *October*. Op de heden alhier gehoudene markt van horenvee was een goede aanvoer, waaronder zich veel puik best vee bevond. Over het geheel heerschte er eene groote levendigheid, en er is tamelijk handel gedaan. De vette koeijen werden verkocht tegen 13, 14 en de beste soorten tegen 15 cent het halve Ned. ℔. De vette ossen zijn verkocht, gemiddeld tusschen de *f* 70 en *f* 80. Door de Friesche kooplieden, die zich ter markt bevonden, werd een aanzienlijke aankoop gedaan, die voornamelijk in ossen bestond.

WINSCHOTEN, 20 *Oct*. Heden had men alhier de derde weekveemarkt. Het verheugde ons, dat de markt wederom door eene groote menigte koopers en nieuwsgierigen werd bezocht. Zoowel in vette, vroegmelkte als vaalmelkte koeijen waren de prijzen staande, doch de handel was niet overgroot.

ZUIDLAREN, 21 *Oct*. Onder toevloed van eene ontzaggelijke groote drom van menschen, had alhier heden de herfst-jaar-, paarden- en beestenmarkt plaats, hetwelk ten gevolge had, dat er veel handel is gedaan. Er waren eene groote partij runderen ter verkoop aan de markt. — Vette koeijen zijn verkocht van 12 tot 15 cent. Naar vroegmelkte bestond veel vraag en tegen goede prijzen is er bijna niets onverkocht gebleven van hetgeen zich ter markt bevond. — De handel in opzetters (vaalmelkte) was tamelijk. — De aanvoer van paarden was mede aanzienlijk; de prijzen waren lager, doch van de veulens niet, dezelve waren eenigzins duurder, en de handel was over het geheel genomen niet groot.

MARTENSHOEK, 22 *October*. De aangekondigde groote veeverkooping werd heden alhier gehouden en dezelve lokte vele belangstellenden tot zich. De handel en de prijzen stonden bijna gelijk aan die te Zuidlaren. Vette en vaalmelkte koeijen ondervonden eenen vluggen handel en de vroegmelkte zijn alle verkocht, tegen goede prijzen.

LONDEN, 20 *Oct*. Gedurende de afgeloopen week werden van buitenslands 6941 stuks vee aangevoerd. De kwaliteit van de Jutsche runderen en de Holl. schapen is thans zeer aanmerkelijk verbeterd. De aanvoer bestond in:

	Runder.	Schapen.	Lamm.	Kalveren.	Varkens.
van Amsterdam	1	763	—	57	4
» Rotterdam	442	1582	—	273	101
» Varelerzyl	117	—	—	—	3
» Dordrecht	52	408	—	10	—
» Harlingen	148	739	—	17	366
» Nieuwe Diep	48	1119	—	—	—
» andere plaatsen	432	179	—	45	35
Totaal	1240	4790	—	402	509

Aan de markt van heden:

	Inl.	Buitenl.		Inl.	Buitenl.
Runderen	4682	1509	Kalveren	267	198
Schapen	26720	4780	Varkens	520	76

Inlandsch vee was minder aan de markt en men kon 2 d. per 8 ℔ hooger prijzen dan de vorige week bedingen. Schapen vonden koopers tot vorige prijzen. Kalveren onveranderd. Varkens met goeden omgang en ruim 2 d. hooger.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 22 *October*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 57½, 57$\frac{9}{16}$, 57½; Dito Certific. 3 pCt. 67⅝, 67¾, 67$\frac{11}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 89¼, 89½, 89¼; O. I. Leening 4 pCt. 88¼; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt 88⅞; Handelmaatschappij 109, 109⅛. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt 47⅛, 47¼. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 51⅝, 51$\frac{7}{16}$, 51$\frac{7}{16}$. — SPANJE, L. bij *Ardoins* v. 85 £ 5 pCt. 14$\frac{3}{16}$, 14¼; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 14$\frac{3}{16}$, 14$\frac{5}{16}$, 14$\frac{3}{16}$; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 14$\frac{3}{16}$, 14¼; Dito 3 pCt. 38½; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 35$\frac{1}{16}$, 35$\frac{3}{16}$, 35$\frac{1}{16}$; Coup. Ard. 8$\frac{3}{16}$, 8¼; Fransche Uitgest. 5$\frac{3}{16}$, 5¼. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 33½; Dito Dito 4 pCt. 32⅞, 32$\frac{13}{16}$. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 104⅞, 105⅛, 104⅞; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 104, 104⅛; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 94¼, 94⅜; Dito 4½ pCt. 99¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 88⅝, 88¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 88¼, 88⅜. — POLEN, Certificaten 4 pCt. 77½, 77⅝. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 71⅝, 71¾; Dito Nieuwe 2½ pCt. 37$\frac{3}{16}$, 37¼; Dito Nieuwe 5 pCt. 78, 78⅜, 78½; Amerik. Bank-Actien 2$\frac{11}{16}$, 3$\frac{3}{16}$, 3$\frac{3}{16}$; Denem. 5 pCt. 100¼; Louis bij *Hope* 5 pCt. 96¼; Braz. 5 pCt. 89¼; Mexik. 25¾, $\frac{13}{16}$, ¾; Gren. 1¾ pCt. 14$\frac{5}{16}$; Ecuador 2$\frac{13}{16}$; 5 pCts. Sard. te Londen 79¾.

De stemming in onze binnenl. fondsen was heden iets aangenamer, zonder dat de handel eenige bijzondere levendigheid vertoonde.

In Spaansche was aanvankelijk eene neiging tot prijsverbetering, doch zijn later een weinig terug gegaan, ten gevolge van eenige verkoopen in de beide hoofdsoorten.

Portug. en Fransche nagenoeg onveranderd.

Russische waren iets vaster.

Oostenrijksche waren, bij geanimeerden omzet in nieuwe 5 pCts., tot verbeterde koersen te plaatsen.

Naar Belg. bij *Rothschild* 2½ pCts. was eenige meerdere vraag.

Sedert eenige dagen heerscht in Amerik. Bank-Actien veel beweging. Ook heden zijn daarin aanzienlijke inkoopen tot verbeterde koersen bewerkstelligd.

Overigens leverde de markt in vreemde effecten niets belangrijks op.

Gren. Onbep. St. 1¾ pCt. 13⅞.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolongatie 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 57½; Ard. a 510 £ 14¼ a $\frac{3}{16}$; Binnenl. 3 pCts. 35$\frac{1}{16}$ a ⅛.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene *DOCHTER* E. GASTMANN—KRIEGER.
BATAVIA, 30 Julij 1851.

*** Te *Batavia* beviel den 18den Augustus 1851 voorspoedig van eene *DOCHTER* Vrouwe S. M. L. EEKHOUT, geboren DE WAAL.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER FROUKE PENNINK—CARDINAAL, geliefde Echtgenoot van
I. J. F. PENNINK,
Med. Dr.
ZEVENBERGEN, 18 October 1851.

*** ONDERDENDAM, 19 October 1851. Bevallen van eene DOCHTER C. G. VAN DER FELTZ, Echtgenoot van
Mr. **C. W. P. VAN NAERSEN.**

*** Mijne Echtgenoot J. G. E. GRUNO beviel heden van eene DOCHTER.
GRONINGEN, 22 October 1851.
J. BUTTINGER.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON M. S. RIJKHOLT, Echtgenoot van
A. A. SLUITER.
GRONINGEN, 23 October 1851.

*** Op den 17den October 1851 overleed te *Kampen* na eene langdurige sukkeling, in den ouderdom van ruim 53 jaren, mijne geliefde oudste Dochter ANNA.
U. O. KOOLMAN.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, mijne geliefde Zuster ALIDA MAGDALENA BURGRAAF, Weduwe van wijlen den Heer H. G. DINKGREVEN, Ontvanger te *Eenrum*, in den ouderdom van bijna negenenvijftig jaren.
GRONINGEN, 20 October 1851.
W. C. BOKMULDER,
geb. **BURGRAAF.**

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, onze dierbare Vader en Behuwdvader GEORGIUS JOHANNES VOKKELMAN, in leven sedert meer dan 30 jaren *Onderwijzer in het bouwkundig teekenen aan de Akademie Minerva alhier*, in den ouderdom van 68 jaren en zes maanden, ons nalatende eene Moeder, die het verlies van harer Echtgenoot niet kan beseffen.
GRONINGEN, 21 October 1851.
P. J. VOKKELMAN.
Uit aller naam.

Deze is dienende tot kennisgeving aan de vele Vrienden en Bekenden van den Overledene, zoo binnen als buiten deze Stad.

P.S. De LESSEN in het BOUWKUNDIG TEEKENEN zullen door zijn' Zoon, P. J. VOKKELMAN, ten huize van den Overledene, in de Visscherstraat, worden voortgezet.

*** Heden avond overleed, na eene langdurige sukkeling, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne geliefde Echtgenoot G. M. MOLENKAMP, in den ouderdom van ruim drieënvijftig jaren, en na eene echtverbintenis van vijfendertig jaren.
APPINGEDAM, 19 October 1851.
R. E. CLEVERINGA.

*** Terwijl wij met groote aandoening voor korten tijd vernamen, dat de zoo algemeen bekende en hoog geachte Scheepskapitein H. D. PUISTER, van *Veendam*, gevoerd hebbende het Koopvaardijschip *Sicilië*, op den 25sten Julij j.l. te *Paramaribo* is overleden, — zoo hebben wij, helaas! het treurig berigt ontvangen, dat ook onze geliefde jongste Zoon ALBERT, aan boord geweest van datzelfde Schip, onder de aldaar heerschende ziekte is bezweken, in den jeugdigen ouderdom van 18 jaren en bijna 7 maanden. — Als diep bedroefde Ouders, geweest van een *vijftal* Kinderen, betreuren wij met zijne nog *twee* Broeders weder dit groot verlies; doch berusten in de daden der Goddelijke Voorzienigheid, met de troostende gedachte, dat deze beide afgestorvenen elkander in de zalige Euwigheid wederzien.

Dienende deze zoo wel tot bijzondere als algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.
GRONINGEN, 23 October 1851.
J. S. LANTINGA.
G. J. LANTINGA, geb. **DEKENS.**

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.